

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (tretia komora)
zo 16. novembra 2006*

Vo veci T-120/04,

Peróxidos Orgánicos, SA, so sídlom v San Cugat del Vallés (Španielsko),
v zastúpení: A. Creus Carreras a B. Uriarte Valiente, advokáti,

žalobca,

proti

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A. Bouquet a F. Castillo de la Torre, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2005/349/ES z 10. decembra 2003 o konaní podľa článku 81 Zmluvy o založení ES a podľa článku 53 Dohody o EHP (Prípád COMP/E-2/37.857 — Organické peroxidy) (Ú. v. EÚ L 110, 2005, s. 44),

* Jazyk konania: angličtina.

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV (tretia komora),

v zložení: predseda komory M. Jaeger, sudcovia J. Azizi a E. Cremona,
tajomník: K. Pocheć, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. novembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

- 1 Článok 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2988/74 z 26. novembra 1974 o premlčacej lehote v stíhaní a pri výkone rozhodnutia v oblasti právnej úpravy dopravy a hospodárskej súťaže Európskeho hospodárskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 319, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 61, ďalej len „nariadenie o premlčaní“) s názvom „Premlčacie lehoty v stíhaní“, stanovuje:

„1. Pre právomoc Komisie ukladať pokuty alebo sankcie za porušenie právnych predpisov v oblasti... hospodárskej súťaže v Európskom hospodárskom spoločenstve platia nasledovné premlčacie lehoty:

...

- b) pět roků v případě... porušení [iných ako sú porušenia ustanovení týkajúcich sa žiadostí alebo oznámení podnikov alebo združení podnikov, žiadostí o informácie, alebo vykonania šetření [vyšetřování — *neoficiálny preklad*].

2. Lehota začne plynúť dňom, keď došlo k porušeniu. V prípade pokračujúceho alebo opakujúceho sa porušenia začne však lehota plynúť dňom, keď dôjde k ukončeniu porušenia.“

- 2 Článok 2 uvedeného nariadenia s názvom „Prerušenie premlčacej lehoty v konaní“ stanovuje:

„1. Každý úkon Komisie... s cieľom predbežného šetrenia [vyšetřování — *neoficiálny preklad*] alebo konania vo veci porušenia, preruší premlčaciu lehotu v konaní. Premlčacia lehota sa preruší s účinnosťou odo dňa oznámenia úkonu aspoň jednému podniku alebo združeniu podnikov, ktoré boli na porušení zúčastnené.

Úkony, ktoré prerušujú plynutie tejto lehoty, zahrňujú najmä:

- a) písomné žiadosti o informácie predložené Komisiou...,

...

2. Prerušenie premlčacej lehoty bude platiť pre všetky podniky alebo združenia podnikov, ktoré sa zúčastnili na porušení.

3. Každým prerušením začína plynúť premlčacia lehota nanovo...“

Okolnosti predchádzajúce sporu

3. Rozhodnutie Komisie 2005/349/ES z 10. decembra 2003 o konaní podľa článku 81 Zmluvy o založení ES a podľa článku 53 Dohody o EHP (Prípado COMP/E-2/37.857 — Organické peroxidy) (Ú. v. EÚ L 110, 2005, s. 44) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) sa týka kartelu uzavretého a vykonaného na európskom trhu organických peroxidov, chemických výrobkov používaných v odvetví plastov a gumárskom priemysle, najmä skupinou AKZO (ďalej len „AKZO“), ako aj spoločnosťou Atofina SA, právnym nástupcom Atochem (ďalej len „Atochem/Atofina“) a Peroxid Chemie GmbH & Co. KG, teraz Degussa UK Holdings Ltd, spoločnosťou ovládanou Laporte plc. Tento kartel bol vykonaný v Španielsku vo forme poddohody, na ktorej sa zúčastnili žalobca a, či už priamo alebo nepriamo, uvedené spoločnosti.
4. Kartel vznikol v roku 1971 na základe písomnej dohody, ktorá bola zmenená a doplnená v roku 1975, uzavretej medzi AKZO, Luperox GmbH, teraz Atochem/Atofina, a Peroxid Chemie (ďalej len „hlavná dohoda“). Pôvodne pozostávala z niekoľkých poddôhod týkajúcich sa rozličných chemických výrobkov, akými sú vysoké polyméry, polyesterové termosetové živice a sieťovadlá. Kartel sa rovnako rozdeľoval podľa regionálnych poddôhod, pričom poddohoda týkajúca sa Španielska (ďalej len „španielska poddohoda“) sa riadila hlavnými zásadami hlavnej dohody. Jej cieľom bolo najmä udržanie podielov na trhu a koordinované zvyšovanie cien zúčastnených podnikov. Na účely dosiahnutia tohto cieľa sa v Švajčiarsku zriadila

poradenská spoločnosť — najskôr Fides Trust AG, neskôr AC Treuhand AG — poverená okrem iného zhromažďovaním a spracovávaním podrobných údajov o predaji zúčastnených spoločností, ako aj oznamovaním takto spracovaných údajov týmto spoločnostiam. Na účely zabezpečenia riadneho fungovania hlavnej dohody a jej poddohôd sa uskutočňovali pravidelné stretnutia.

- 5 Žalobca, španielska spoločnosť pôsobiaca v chemickom priemysle a spoločne ovládaná spoločnosťami FMC Foret SA (ďalej len „Foret“) a Degussa UK sa zúčastnila výlučne na španielskej poddohode. Podľa napadnutého rozhodnutia trvala táto účasť od 31. decembra 1975 do 31. decembra 1999 [odôvodnenia č. 2 a 210 až 219 a článok 1 písm. e) napadnutého rozhodnutia].
- 6 V nadväznosti na stretnutie so zástupcami AKZO, ktoré sa uskutočnilo 7. apríla 2000, začala Komisia predbežné vyšetrovanie, pričom ju zástupcovia AKZO informovali o porušení súťažných pravidiel Spoločenstva, aby im nebola uložená pokuta v zmysle oznámenia Komisie o neuložení pokuty alebo znížení jej výšky v kartelových veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4, ďalej len „oznámenie o zmiernení“). Následne sa s Komisiou rozhodla spolupracovať aj Atochem/Atofina, pričom jej poskytla dodatočné informácie (odôvodnenia č. 56 a 57 napadnutého rozhodnutia).
- 7 V dňoch 31. januára a 20. marca 2002 zaslala Komisia na základe článku 11 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, Prvého nariadenia implementujúceho článku [81] a [82] zmluvy (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), hlavným účastníkom porušenia, teda Laporte, AKZO a Atochem/Atofina žiadosti o informácie (odôvodnenia č. 61 a 64 napadnutého rozhodnutia). Žalobcovi však takúto žiadosť zaslala až 29. novembra 2002 (odôvodnenie č. 72 napadnutého rozhodnutia).

- 8 Dňa 27. marca 2003 začala Komisia formálne konanie o preskúmaní a prijala oznámenie o výhradách, ktoré bolo následne zaslané žalobcovi. Žalobca zaslal svoje pripomienky k oznámeniu o výhradách 17. júna 2003 a zúčastnil sa na vypočutí, ktoré sa konalo 26. júna 2003. Napadnuté rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 0,5 miliónov eur, prijala napokon Komisia 10. decembra 2003, pričom žalobcovi ho oznámila 13. januára 2004 [článok 2 písm. f) napadnutého rozhodnutia].

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 9 Žalobca podal túto žalobu návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 22. marca 2004.
- 10 Listom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 13. septembra 2004 žalobca vyhlásil, že sa vzdáva svojho práva na predloženie repliky a Súdu prvého stupňa navrhol, aby prijal určité opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a nariadil vykonania dokazovania. Žalovaná predložila svoje pripomienky k tomuto listu 26. októbra 2004.
- 11 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (tretia komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania. Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 24. novembra 2005.

12 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zrušil články 1, 2 a 4 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa ho týkajú,
- subsidiárne zrušil pokutu, ktorá mu bola uložená,
- zaviazal žalovanú na náhradu trov konania.

13 Žalovaná navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu ako neprípustnú, pokiaľ ide o články 1 a 4 napadnutého rozhodnutia,
- subsidiárne zamietol žalobu,
- zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

1. O prípustnosti návrhov na zrušenie článkov 1 a 4 napadnutého rozhodnutia

Tvrdenia účastníkov konania

- 14 Žalovaná podala námietku prekážky konania návrhu na zrušenie smerujúcim proti článkom 1 a 4 napadnutého rozhodnutia. Tvrdí, že vzhľadom na to, že jediný žalobný dôvod, ktorý uvádza žalobca, sa týka premlčania, a nie konštatovania porušenia, sú tvrdenia uvádzané v tomto kontexte neúčinné a návrhy na zrušenie článkov 1 a 4 napadnutého rozhodnutia neprípustné. Aj keby už bola právomoc uložiť žalobcovi pokutu z dôvodu porušenia, ktoré sa mu napadnutým rozhodnutím vytýka, premlčaná, Komisia sa domnieva, že toto porušenie, ktorého samotnú existenciu a trvanie žalobca, ako sa zdá, nespochybnil, mohla konštatovať, a v tejto súvislosti bola oprávnená zaslať žalobcovi rozhodnutie. Vzhľadom na to nie sú tieto návrhy prípustné v rozsahu, v akom sa žalobca domáha zrušenia jednak článku 1, keďže v tomto článku sa konštatuje porušenie, ktorého sa dopustil, ako aj článku 4, v ktorom sa uvádzajú iba osoby, ktorým je napadnutý akt určený.
- 15 Žalobca namieta proti neprípustnosti návrhov na zrušenie, pričom odkazuje na rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. októbra 2005, Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisia (T-22/02 a T-23/02, Zb. s. II-4065).

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 16 Súd prvého stupňa na úvod konštatuje, že námietka prekážky konania, ktorú podala žalovaná, nemôže na rozdiel od jej tvrdenia spochybniť prípustnosť návrhov na zrušenie článkov 1 a 4 napadnutého rozhodnutia. Žalovaná sa v podstate obmedzuje na tvrdenie, že zrušenie uvedených článkov nie je možné odôvodniť na základe žalobných dôvodov a tvrdení, ktoré uvádza žalobca na podporu svojho názoru o premlčaní právomoci Komisie konať vo veci porušenia, keďže tieto nie sú v skutočnosti namierené proti takému konštatovaniu porušenia, ktoré je uvedené v napadnutom rozhodnutí. Na jednej strane sa teda táto otázka netýka prípustnosti, ale skôr dôvodnosti týchto žalobných dôvodov a tvrdení a, na druhej strane, žalovaná nespochybňuje, že žalobca má záujem napadnúť konštatovanie porušenia ako také.
- 17 Okrem toho, aj keby išlo o otázku prípustnosti, z dokumentov žalovanej uvedených v bode 14 vyššie prinajmenšom nepriamo vyplýva, že zastáva názor, podľa ktorého len samotné konštatovanie porušenia v napadnutom rozhodnutí nezodpovedá pojmu „sankcia“ v zmysle článku 1 nariadenia o premlčaní, a že žalovaná bola aj v prípade premlčania oprávnená zaslať žalovanému rozhodnutie vydané v tejto súvislosti.
- 18 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Súd prvého stupňa rozhodol, že rozhodnutie, ktoré konštatuje porušenie, nepredstavuje sankciu v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia o premlčaní, a preto sa ho netýka premlčanie stanovené týmto ustanovením. V dôsledku toho nemôže premlčanie právomoci Komisie ukladať pokuty ovplyvniť jej implicitnú právomoc konštatovať porušenie (rozsudok Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 15 vyššie, body 61 a 62). V každom prípade je výkon tejto implicitnej právomoci prijať rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie, po uplynutí premlčacej doby podmienený tým, že Komisia preukáže existenciu oprávneného záujmu na takomto

konštatovaní v zmysle rozsudku Súdneho dvora z 2. marca 1983, GVL/Komisía (7/82, Zb. s. 483, bod 24) (pozri v tomto zmysle rozsudok Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisía, už citovaný v bode 15 vyššie, body 130 až 132).

- 19 Vzhľadom na vyššie uvedené nie je možné vyhovieť námietke prekážky konania, ktorú podala žalovaná.
- 20 Na jednej strane totiž za predpokladu, že v danom prípade sú splnené podmienky premlčania, z vyššie uvedenej judikatúry vyplýva, že na to, aby Komisia mohla oprávnenne konštatovať porušenie, ktorého sa dopustil žalobca, bolo potrebné, aby preukázala existenciu legitímneho záujmu. Vzhľadom na tento predpoklad, na rozdiel od stanoviska žalovanej, Súdu prvého stupňa prináleží, aby prejednal návrhy žalobcu na zrušenie s cieľom overiť, či Komisia v napadnutom rozhodnutí tento záujem skutočne odôvodnila.
- 21 Na druhej strane, ako to pripúšťa samotná žalovaná, určenie trvania porušenia je jednak integrálnou a neoddeliteľnou zložkou každého konštatovania porušenia, ako aj jednou z podmienok, ktorými sa riadi premlčanie konania vo veci pokračujúceho porušenia. V dôsledku toho, na rozdiel od tvrdenia žalovanej, nie je možné návrhy žalobcu na zrušenie smerujúce proti článkom 1 a 4 napadnutého rozhodnutia oddeliť od jeho žalobného dôvodu, ktorý sa zakladá na tom, že Komisia nesprávne uplatnila pravidlá týkajúce sa premlčania. Dodržiavanie týchto pravidiel zo strany Komisie totiž predpokladá, že Komisia správne určila trvanie doby, počas ktorej mal žalobca účasť na porušení.
- 22 Z uvedeného vyplýva, že námietku prekážky konania, ktorú podala Komisia, je potrebné zamietnuť.

2. O žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia nesprávne uplatnila pravidlá týkajúce sa premlčania

Tvrdenia účastníkov konania

Úvodná pripomienka

- 23 Na podporu svojej žaloby uvádza žalobca žalobný dôvod, ktorého predmetom je návrh na zrušenie a ktorý je založený na tom, že Komisia mu, a to nesprávne, uložila pokutu napriek tomu, že konanie bolo premlčané v zmysle nariadenia o premlčaní, keďže medzi jeho údajnou poslednou účasťou na španielskej poddohode a prvými vyšetrovacími úkonmi Komisie uplynulo viac ako päť rokov. V tejto súvislosti žalobca uvádza, že je nesprávne, že Komisia zamietla jeho tvrdenie založené na premlčaní z dôvodov, že, na jednej strane, žalobca vedel o hlavnej dohode a, na druhej strane, nie je jasné pokiaľ ide o presný okamih, kedy došlo k definitívnemu ukončeniu jeho účasti na španielskej poddohode.

O tom, že žalobca vedel o hlavnej dohode

- 24 Žalobca v podstate tvrdí, že mu nie je možné pripísať existenciu hlavnej dohody na účely posúdenia premlčania, pretože sa na tejto dohode ani nezúčastnil, a ani o nej nevedel.
- 25 Na podporu svojho tvrdenia žalobca v prvom rade potvrdzuje, že napadnuté rozhodnutie sa, na jednej strane, zaoberá rozdielom medzi hlavnou dohodou

a regionálnymi poddohodami a, na druhej strane, poukazuje na osobitosti španielskej poddohody, ktorá bola oddelená od hlavnej dohody od začiatku až do úplného ukončenia kartelu, bez toho, aby bola tak ako ostatné poddohody začlenená do hlavnej dohody (odôvodnenia č. 47, 80 *in fine*, 86, 92, 203, 209 až 267 a 268 napadnutého rozhodnutia).

26 Žalobca po druhé uvádza, že Komisia neuviedla jasne, že žalobca vedel o hlavnej dohode, a pokiaľ to uviedla, tak len nepriamo, čo vyplynulo z nesprávneho výkladu španielskej poddohody, a ani to po právnej stránke dostatočne nepreukázala. V tejto súvislosti žalobca uvádza, že odôvodnenie uvedené v odôvodneniach č. 217, 236 a 250 napadnutého rozhodnutia je nejasné a protichodné. Žalobca z toho vyvodzuje, že Komisia dospela k záveru, že žalobca vedel o existencii kartelu na európskej úrovni, výlučne na základe jeho kontaktov so zamestnancami spoločností, ktoré sú uvedené v hlavnej dohode, a prípadnej existencie paneurópskych zmlúv — uzavretých osobami, ktoré sa zúčastnili na hlavnej dohode s najväčšími zákazníkmi.

27 Žalobca sa po tretie domnieva, že skutočnosť, že podľa odôvodnenia č. 252 napadnutého rozhodnutia „ostatní účastníci španielskej poddohody [AKZO, Atochem/Atofin a Peroxid Chemie] vyvolali dojem, že [žalobca] bol o hlavnej dohode naozaj informovaný [*neoficiálny preklad*]“ a že „bol skutočne informovaný, keďže členovia jeho správnej rady vedeli o hlavnej dohode [*neoficiálny preklad*]“, nie je relevantným dôkazom, a to o to viac, že predmetné spoločnosti požiadali, aby im v zmysle oznámenia o zmiernení nebola uložená pokuta. Žalobca dodáva, že to, že členovia jeho správnej rady zastupujúcej dve spoločnosti, ktoré ho spoločne ovládajú — Foret a Laporte, teraz Degussa UK — vedeli o hlavnej dohode, nepreukazuje, že mu tieto spoločnosti poskytli informácie o európskom karteli. Žiadna z týchto dvoch spoločností nepodala vyhlásenie v tomto zmysle. Žalobca sa na základe toho v podstate domnieva, že mu v každom prípade nemôže byť kladené za vinu, že o hlavnej dohode vedel.

28 Žalobca napokon poznamenáva, že keď sa teda Komisia domnieva, že bol jediným vykonávateľom príkazov Peroxid Chemie v Španielsku, nemala mu byť uložená samostatná pokuta, ale iba spoločná pokuta s Peroxid Chemie. Ak naopak konal samostatne (odôvodnenie č. 267 napadnutého rozhodnutia), Komisia podľa žalobcu nemá žiadny dôvod domnievať sa, že žalobca vedel alebo mal vedieť o hlavnej dohode.

29 Z toho, čo bolo uvedené, žalobca v danom prípade vyvodzuje, že Komisia nespĺnila tie dôkazné požiadavky, ktoré sú uvedené najmä v „rozsudku Carton“. Komisia totiž nepreukázala, že žalobca „vedel, alebo musel vedieť“ v zmysle tejto judikatúry (pozri odôvodnenie č. 320 a poznámku pod čiarou na strane 231 napadnutého rozhodnutia, odkazujúce na rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Buchmann/Komisia, T-295/94, Zb. s. II-813, bod 121; Gruber + Weber/Komisia, T-310/94, Zb. s. II-1043, bod 140, a z 20. marca 2002, HFB a i./Komisia, T-9/99, Zb. s. II-1487, bod 231).

30 Žalovaná v podstate tvrdí, že žalobca, ako hlavný hospodársky subjekt na španielskom trhu podieľajúci sa na centralizovanom mechanizme výmeny údajov prostredníctvom švajčiarskej poradenskej spoločnosti, ktorú ovládajú materské spoločnosti zúčastnené na európskom karteli, vedel alebo musel vedieť o hlavnej dohode. Okrem toho, bola podľa ostatných účastníkov hlavnej dohody španielska poddohoda súčasťou tejto dohody a žalobca prispel svojou účasťou na uvedenej poddohode a na vykonávaní paneurópskych zmlúv s veľkými zákazníkmi k dosiahnutiu spoločných cieľov sledovaných všetkými účastníkmi hlavnej dohody.

O ukončení účasti žalobcu na španielskej poddohode

31 Žalobca uvádza, že konštatovanie Komisie, podľa ktorého jeho účasť na španielskej poddohode skončila až v roku 1999 — spolu s hlavnou dohodou — je nepresné.

Uvádza, že z hľadiska práva dostatočne preukázal, a to už vo svojich pripomienkach k oznámeniu o výhradách, že jeho účasť na zasadnutiach v rámci španielskej poddohody bola od 14. januára 1997 prerušená, čo je dátum posledného zasadnutia, na ktorom sa konštatovala účasť pána K., ktorý ho v rámci uvedenej poddohody zastupoval. Žalobca tohto pána od 14. februára 1997 nezamestnával. Ďalej zo skutkových okolností, ktoré uvádza Komisia, pokiaľ ide o španielsku poddohodu, v skutočnosti nevyplýva, že by sa po januári 1997 konalo nejaké zasadnutie, na ktorom sa mohol zúčastniť žalobca.

- 32 Jedinými dôkazmi týkajúcimi sa skončenia porušovania v Španielsku sú v podstate skôr všeobecné a neurčité vyhlásenia AKZO (odôvodnenia č. 211, 213, 216 až 219 napadnutého rozhodnutia). Podľa žalobcu sa Komisia nesprávne domnievala, a to napriek neexistencii dôkazov, ktoré by podporili jej tvrdenie, že jeho účasť v roku 1997 neskončila.
- 33 Po prvé, žalobca uvádza, že Komisia z tvrdení AKZO a Atochem/Atofina, podľa ktorých španielska poddohoda trvala až do roku 1999, nesprávne vyvodila, že je nelogické domnievať sa, že títo dvaja účastníci na španielskom trhu dodržiavali túto poddohodu, keď žalobca, ktorého podiel na španielskom trhu bol významný, sa z neho stiahol začiatkom roka 1997. Takisto je mylný záver Komisie, podľa ktorého sa zdá byť málo pravdepodobné, že by AKZO a Atochem/Atofina vypočítali rozdiely medzi teoretickými podielmi na trhu a skutočnými podielmi na trhu až do tretieho trimestra roku 1999, keď žalobca skončil svoju účasť na poddohode skôr (odôvodnenie č. 258 napadnutého rozhodnutia). Podľa žalobcu existencia španielskej poddohody po roku 1997 nemôže byť vysvetľovaná len tým, že jeho účasť na nej stále trvala. Naopak, jeho skončenie účasti na tejto poddohode môže iba zväčšiť koherentnosť diskusií týkajúcich sa španielskeho trhu a tých, ktoré sa viedli na európskej úrovni a s tými istými účastníkmi. Okrem toho pracovný pomer jeho jedinej kontaktnej osoby v rámci poddohody, teda pána K., skončil vo februári 1997,

čo vysvetľuje, že ostatní účastníci španielskej poddohody neboli informovaní o jeho odchode. Napokon neexistuje žiadny dôkaz, podľa ktorého AKZO informoval žalobcu o svojom úmysle skončiť buď hlavnú dohodu alebo španielsku poddohodu, hoci tak AKZO urobil voči ostatným účastníkom.

- 34 Po druhé, Komisia nesprávne usúdila, že pokračujúcu účasť žalobcu potvrdzuje tabuľka týkajúca sa španielskeho trhu, ktorú poskytol AKZO, v ktorej sa porovnáva jeho skutočný predaj s kvótami, ktoré mu boli pridelené na rok 1997, a uvádzajú sa jeho ceny, množstvá a jeho zákazníci až do roku 1999 (odôvodnenie č. 259 napadnutého rozhodnutia). Žalobca vo svojich pripomienkach a na pojednávaní namietal, „že tieto údaje boli poskytnuté [ním samým], skôr ako ich poskytol [AKZO, ktorý požiadal, aby mu nebola uložená pokuta v zmysle oznámenia o] zmiernení“, a uvádza, že „nedošlo k žiadnej reakcii alebo inému vyhláseniu, ktoré by sa ho mohlo týkať“ a, že „Komisia musela teda dospieť k záveru, že tieto údaje musia pochádzať od niekoho, a že najjednoduchšie bolo obviniť žalobcu“. Okrem toho žalobca poskytol alternatívne vysvetlenia, ktoré Komisia nespochybnila, pokiaľ ide o konštatovania, podľa ktorých Peroxid Chemie pripustil, že na neho vyvíjal nátlak, aby mu zabránil vyvážať zo Španielska (odôvodnenie č. 236 napadnutého rozhodnutia), ako aj konštatovania, podľa ktorých Peroxid Chemie dostával údaje o predaji, ktoré sa týkali žalobcu, oznamoval ich AC Treuhand a zasielal žalobcovi tabuľky týkajúce sa údajov o predaji na španielskom trhu, ktoré vyhotovil AC Treuhand (odôvodnenie č. 237 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho informácie obsiahnuté v uvedených tabuľkách nemožno považovať za „postačujúci právny dôkaz“ o pokračujúcej účasti žalobcu na španielskej poddohode, vzhľadom na to, že bolo jednoduché vypočítať kvótu žalobcu, predstavujúcu súčet po odpočítaní zohľadnených podielov ostatných účastníkov, teda AKZO a Atochem/Atofina.
- 35 Po tretie, konštatovanie Komisie, podľa ktorého „v každom prípade, účinky posledného údajného stretnutia zo 14. januára 1997 bolo možné cítiť ešte aj po máji 1997“ [*neoficiálny preklad*] (odôvodnenia č. 257 a 330 napadnutého rozhodnutia) je nepresné a nepodložené preukazujúcimi skutočnosťami.

- 36 Žalovaná namieta proti relevantnosti tvrdení uvádzaných žalobcom v tejto súvislosti. Uvádza v podstate, že dospela k záveru, že žalobca bol účastníkom španielskej poddohody až do roku 1999 na základe celku preukazujúcich skutočností, a nielen na základe samotných vyhlásení AKZO, čo boli skutočnosti, medzi ktorými sa nachádza najmä tabuľka a rukou písaná zápisnica zo zasadnutia zo 6. novembra 1997, ktoré oznámil AKZO. Tieto dokumenty preukazujú, že konkurenti žalobcu mali prístup k citlivým údajom, ktoré sa ho týkali až do roku 1999 (odôvodnenia č. 215, 218 a 258 až 260 napadnutého rozhodnutia), bez toho, aby bol žalobca naozaj schopný namietat ich presnosť a pravdivosť. Okrem toho žalobcovi prináležalo, aby preukázal, že sa verejne dištancoval od kartelu — čo však neurobil — po januári 1997 a dbal, aby citlivé údaje o jeho klientoch neboli používané inými subjektmi na účely výpočtu kvót. Napokon žalobca pripustil, že neinformoval svoje materské spoločnosti Foret a Degussa UK o prepustení pána K. a o dôvodoch tohto prepustenia.

O začiatku plynutia premlčacej doby

- 37 Žalobca uvádza, že Komisia začala prvé predbežné vyšetrovanie 31. januára 2002, keď zaslala žiadosť o informácie Laporte a iným spoločnostiam zúčastneným na európskom karteli (odôvodnenie č. 61 napadnutého rozhodnutia). Komisia následne adresovala 20. marca 2002 žiadosť o informácie AKZO a Atochem/Atofina, spoločnostiam zúčastneným tak na európskom karteli, ako aj na španielskej poddohode (odôvodnenie č. 64 napadnutého rozhodnutia). Až 29. novembra 2002 Komisia zaslala žiadosť o informácie žalobcovi (odôvodnenie č. 72 napadnutého rozhodnutia).
- 38 Žalobca zastáva názor, že 29. november 2002 je relevantný dátum pre posúdenie prerušenia premlčacej doby, keďže tento dátum predstavuje prvý kontakt medzi Komisiou a ním samotným na účely predbežného vyšetrovania v rámci tohto

konania. Žalobca z toho vyvodzuje, že medzi 14. januárom 1997 a 29. novembrom 2002 uplynulo viac ako päť rokov, čím došlo k premlčaniu. To vyplýva z potreby vykladať nariadenie o premlčaní v rámci konania uplatňujúceho oznámenie o zmiernení, o ktoré ide aj v tejto veci, zúžene vzhľadom na to, že uvedené nariadenie sa zakladá na *ratio* tradičných vyšetrovaní vykonávaných Komisiou. V rámci takýchto vyšetrovaní je získanie informácií vo všeobecnosti pomalšie, ťažšie a zložitejšie ako v konaní, v ktorom podnik žiada, aby mu nebola v zmysle oznámenia o zmiernení uložená pokuta. V tomto rámci mala teda Komisia od začiatku úplné informácie. Okrem toho, aj keby referenčný dátum bol 20. marec 2002, čo je dátum, keď bola prvá žiadosť o informácie oznámená účastníkovi španielskej poddohody, k premlčaniu aj tak malo dôjsť po uplynutí piatich rokov od 14. januára 1997.

- 39 Žalobca pripomína, že Komisia sa napriek tomu v odôvodnení č. 262 napadnutého rozhodnutia domnievala, že premlčanie bolo prerušené jej žiadosťami o informácie z 31. januára 2002 z dôvodu, že, po prvé, „španielska poddohoda bola súčasťou hlavnej dohody“ [*neoficiálny preklad*], po druhé, žiadosť o informácie zahŕňala takisto žalobcu vzhľadom na to, že bola adresovaná Laporte, ktorému bola položená otázka o jeho účasti a o účasti jeho dcérskych spoločností na dohode o organických peroxidoch, a po tretie, aj keby sa predpokladalo, že španielska poddohoda bola samostatnou dohodou, prvá žiadosť o informácie, ktorá bola adresovaná okrem iného Laporte, prerušila plynutie premlčacej doby. Podľa žalobcu sa však Komisia nemôže odvolávať na zaslanie prvej žiadosti o informácie 31. januára 2002 iba účastníkom hlavnej dohody a nie účastníkom španielskej poddohody na účely tvrdenia, že plynutie premlčacej doby bolo prerušené na základe článku 2 nariadenia o premlčaní. Podľa žalobcu takýto účinok predpokladá dôkaz zo strany Komisie — ktorý však nepredložila — že dve porušenia, teda to na európskej úrovni a to, ku ktorému došlo v Španielsku, predstavovali nerozdeliteľný celok a že žalobca vedel o hlavnej dohode.

- 40 Žalobca okrem toho uvádza, že neexistencia dôkazov, pokiaľ ide o jeho účasť na španielskej poddohode po 14. januári 1997, nemôže byť nahradená neurčitými tvrdeniami najmä zo strany AKZO, ktorý iba uviedol, že svoju účasť ukončil v roku 1999 bez toho, aby odkazoval na žalobcu. Platí to o to viac, že AKZO a ostatné spoločnosti údajne zúčastnené na porušeníach aktívne spolupracovali s Komisiou počas troch rokov trvania vyšetrovania bez toho, aby viedlo k akémukoľvek dôkazu týkajúcemu sa účasti žalobcu na španielskej poddohode po januári 1997.
- 41 Žalobca navyše uvádza, že pokiaľ ide o posúdenie premlčania, bolo s ním zaobchádzané odlišne a neodôvodnene v porovnaní s prípadom Pergan GmbH. Pokiaľ ide o posledný uvedený prípad, Komisia usúdila v odôvodnení č. 319 napadnutého rozhodnutia, že neexistoval dôkaz preukazujúci, že účasť tejto spoločnosti trvala aj po 31. januári 1997. Okrem vlastných vyhlásení spoločnosti Pergan neexistoval dôkaz o tom, že by Pergan informoval ostatných účastníkov o svojom ukončení účasti na karteli. Naopak, podľa odôvodnenia č. 172 napadnutého rozhodnutia Peroxid Chemie poskytol dokument pochádzajúci od spoločnosti Pergan s informáciami o cenách a množstvách od roku 1997 do 30. septembra 1998. Z tohto dôvodu nebol Peroxid Chemie schopný potvrdiť alebo vyvrátiť vyhlásenie spoločnosti Pergan, podľa ktorého tento dokument bol použitý len v rámci podrobného posúdenia podniku, ale spochybnil ho (odôvodnenia č. 173 a 175 napadnutého rozhodnutia). V prípade spoločnosti Pergan však na rozdiel od prípadu žalobcu Komisia dospela k záveru, že došlo k premlčaniu, pričom uznala vyhlásenie spoločnosti Pergan, podobné vyhláseniu žalobcu, podľa ktorého Pergan skončil svoju účasť v novembri 1996, teda sotva dva mesiace pred dátumom 31. január 1997, ku ktorému došlo k premlčaniu, pokiaľ išlo o účasť na hlavnej dohode.
- 42 Žalovaná v podstate uvádza, že plynutie premlčania bolo prerušené najneskôr 31. januára 2002, čo je dátum, keď adresovala žiadosť o informácie Laporte, spoločnosti zúčastnenej na španielskej poddohode na jednej strane prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti Peroxid Chemie, v ktorej vlastní celý obchodný podiel, a na druhej strane tým, že má podiel vo výške 50 % na základnom imaní žalobcu

(odôvodnenia č. 262 a 328 napadnutého rozhodnutia). Žalovaná ďalej namieta proti tomu, že by, pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel premlčania, so žalobcom zaobchádzala odlišne ako so spoločnosťou Pergan, keďže na rozdiel od prípadu žalobcu neexistoval žiadny dôkaz o účasti spoločnosti Pergan po 31. januári 1997.

O návrhoch na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a na vykonanie dokazovania

- 43 Žalobca navrhuje ústny výsluch dvoch úradníkov Komisie, ktorí mali na starosti spis, pokiaľ ide o spôsob, akým bola táto záležitosť riešená vo všeobecnosti a osobitne, pokiaľ ide o neho. Odôvodnenosť tohto návrhu vyplýva zo žalobného dôvodu, ktorého predmetom je návrh na zrušenie, ktorý je hlavným žalobným dôvodom, a z nezrovnalostí v napadnutom rozhodnutí, pričom títo dvaja úradníci by mohli Súdnu dvoru objasniť skutočnosti týkajúce sa jeho skutočného obsahu, aby mu tak uľahčili rozhodovanie. Žalobca takisto Súdu prvého stupňa navrhuje, aby nariadil predloženie dokumentov, ktoré má Komisia a zatiaľ nie sú prístupné, ktoré by mohli byť v prospech žalobcu. Cieľom týchto opatrení je takisto získať prípadné dôkazy v jeho prospech, vrátane tých, ktoré preukazujú, že žalobca ukončil svoju účasť na španielskej poddohode v januári 1997.
- 44 Komisia Súdu prvého stupňa navrhuje, aby vyhlásil návrhy na zabezpečenie priebehu konania a na dôkazné prostriedky, ktoré podal žalobca, za neprípustné.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

Úvodné pripomienky

- 45 Na úvod je potrebné pripomenúť, že žalobný dôvod žalobcu je založený na tom, že Komisia nesprávne uplatnila články 1 a 2 nariadenia o premlčaní.

- 46 Pokiaľ ide o premlčanie podľa článku 1 ods. 1 písm. b) a článku 1 ods. 2 nariadenia o premlčaní, Súd prvého stupňa pripomína, že v prípade pokračujúceho alebo opakujúceho sa porušenia je na premlčanie oprávnenia Komisie ukladať pokuty potrebné, aby odo dňa, keď došlo k ukončeniu porušenia, uplynulo päť rokov. Pritom podľa článku 2 ods. 1 uvedeného nariadenia môže byť uvedená doba prerušená akýmkoľvek úkonom, na základe ktorého Komisia pristúpila k predbežnému vyšetrovaniu porušenia, najmä písomnými žiadosťami o informácie, pričom toto prerušenie je účinné odo dňa oznámenia uvedenej žiadosti príjemcovi a v zmysle článku 2 ods. 3 uvedeného nariadenia má za následok, že premlčacia doba začne plynúť od tohto dátumu nanovo.
- 47 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa uvádza, že žalobca na pojednávaní pripustil, že zaslanie žiadosti o informácie, ku ktorému došlo 20. marca 2002, podnikom, ktoré sa zúčastnili na španielskej poddohode, mohlo spôsobiť prerušenie premlčacej doby v súlade s článkom 2 ods. 1 druhou vetou nariadenia o premlčaní, čo je prerušenie, ktoré podľa článku 2 ods. 2 uvedeného nariadenia platí takisto vo vzťahu k žalobcovi ako účastníkovi tej istej poddohody.
- 48 V dôsledku toho postačuje v danom prípade overiť, či Komisia po právnej stránke dostatočne preukázala, že účasť žalobcu na španielskej poddohode trvala, prinajmenšom do 20. marca 1997, aby Súd prvého stupňa mohol rozhodnúť, či päťročná premlčacia doba uplynula alebo nie. Z toho okrem iného vyplýva, že Súd prvého stupňa nepovažoval za potrebné v tomto kontexte posúdiť tvrdenia predložené žalobcom, ktoré sa týkali na jednej strane prípadnej neexistencie spojitosti medzi španielskou poddohodou a hlavnou dohodou a na druhej strane prípadnej nevedomosti žalobcu o tejto hlavnej dohode.
- 49 Vzhľadom na to sa Súd prvého stupňa domnieva, že je v prvom rade vhodné overiť dátum ukončenia účasti žalobcu na španielskej poddohode.

O dátume ukončenia účasti žalobcu na španielskej poddohode

— O rozdelení dôkazného bremena medzi žalobcu a Komisiu

- 50 Pokiaľ ide o otázku, kedy došlo k ukončeniu účasti žalobcu na porušení, je na úvod potrebné pripomenúť ustálenú judikatúru, podľa ktorej, na jednej strane, prislúcha účastníkovi konania alebo orgánu, ktorý sa domáha porušenia súťažných pravidiel, predložiť dôkaz, ktorý po právnej stránke dostatočne preukazuje skutkové okolnosti tvoriace porušenie, a, na druhej strane, prináleží podniku, ktorý uplatňuje prostriedok obrany proti konštatovaniu porušenia, predložiť dôkaz, že podmienky uplatnenia tohto prostriedku obrany sú splnené, a teda v dôsledku toho sa uvedený orgán musí oprieť o iné dôkazné prostriedky (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 17. decembra 1998, *Baustahlgewebe/Komisia*, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 58, a zo 7. januára 2004, *Aalborg Portland a i./Komisia*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 78).
- 51 Okrem toho, dĺžka trvania porušenia je v zmysle článku 81 ods. 1 ES základnou zložkou pojmu porušenie, teda zložkou, ktorej dôkazné bremeno zaražuje v prvom rade Komisiu. V tejto súvislosti sa podľa judikatúry požaduje, aby sa Komisia pri neexistencii dôkazov spôsobilých priamo preukázať dĺžku trvania porušenia opierala prinajmenšom o dôkazy, ktoré súvisia so skutočnosťami dostatočne blízkymi z hľadiska času tak, aby bolo možné odôvodnene pripustiť, že toto porušenie trvalo neprerušene medzi dvoma konkrétnymi dátumami (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. júla 1994, *Dunlop Slazenger/Komisia*, T-43/92, Zb. s. II-441, bod 79).
- 52 V danom prípade nie je všeobecná zásada, podľa ktorej Komisia musí preukázať všetky základné zložky porušenia, vrátane dĺžky jeho trvania, ktoré môžu mať vplyv na jej konečný záver, pokiaľ ide o závažnosť uvedeného porušenia, spochybnená

skutočnosťou, že žalobca uplatnil prostriedok obrany založený na premlčaní, ktorého dôkazné bremeno zaťažuje v zásade žalobcu. Okrem toho, že tento prostriedok obrany sa nevzťahuje na konštatovanie porušenia, je totiž zjavné, že použitie takéhoto prostriedku nevyhnutne predpokladá, že dĺžka trvania porušenia, ako aj dátum jeho ukončenia boli preukázané. Tieto okolnosti samotné pritom v tejto súvislosti neodôvodňujú prenesenie dôkazného bremena v neprospech žalobcu. Na jednej strane predstavuje dĺžka trvania porušenia, ktorá predpokladá, že je známy dátum jeho ukončenia, jednu zo základných zložiek porušenia, ktorej dôkazné bremeno zaťažuje Komisiu, nezávisle od toho, že napadnutie týchto skutočností je rovnako súčasťou prostriedku obrany založeného na premlčaní (pozri bod 21 vyššie). Na druhej strane je tento záver dôvodný vzhľadom na to, že nepremĺčanie vyšetrovania Komisie predstavuje podľa nariadenia o premlčaní objektívne zákonné kritérium vyplývajúce zo zásady právnej istoty (pozri v tomto zmysle rozsudok Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 15 vyššie, body 80 až 82), čo potvrdzuje druhé odôvodnenie preambuly uvedeného nariadenia, a teda podmienku platnosti každého rozhodnutia o uložení sankcie. Komisia je totiž povinná toto nariadenie dodržiavať aj v prípade, že podnik v tejto súvislosti nepoužije prostriedok obrany.

- 53 Je opodstatnené upresniť, že toto rozdelenie dôkazného bremena sa však môže odlišovať v rozsahu, v akom skutkové okolnosti, ktoré uvádza jeden účastník konania, môžu byť takej povahy, že by druhého účastníka konania zaväzovali predložiť vysvetlenie alebo odôvodnenie, ktorých nepredloženie by umožňovalo dospieť k záveru, že dôkaz bol predložený (pozri v tomto zmysle rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 50 vyššie, bod 79).
- 54 Vo vzťahu k týmto zásadám je opodstatnené overiť, či Komisia správne preukázala skutočnosti, na ktorých zakladá svoje posúdenie, podľa ktorého bola účasť žalobcu na španielskej poddohode ukončená v roku 1999. Presnejšie, vzhľadom na prerušenie premlčacej doby, ktoré žalobca pripúšťa a ku ktorému došlo 20. marca 2002, stačí overiť, či Komisia z hľadiska práva dostatočne preukázala, že táto účasť trvala prinajmenšom do 20. marca 1997.

— O dôkaznej hodnote dôkazov, na ktorých Komisia založila svoje posúdenie, podľa ktorého účasť žalobcu na španielskej poddohode trvala prinajmenšom do 20. marca 1997

55 Na úvod je potrebné pripomenúť podstatné skutkové okolnosti, na ktorých Komisia založila svoje posúdenie v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého trvala účasť žalobcu na španielskej poddohode až do roku 1999. Vzhľadom na to sa Komisia opierala najmä o nasledujúce okolnosti (odôvodnenia č. 215, 218, 250 až 267 a 320 až 330 napadnutého rozhodnutia). V prvom rade, napadnuté rozhodnutie poukazuje na tabuľku, ktorú predložil AKZO, týkajúcu sa španielskeho trhu, v ktorej sú uvedené podrobné údaje o predaji a podiely na trhu žalobcu, AKZO a Atochem/Atofina až do tretieho trimestra roku 1999, ako aj „teoretické“ podiely na trhu, to znamená, dohodnuté v rámci kartelu, a „rozdiely“ prinajmenšom do posledného trimestra roku 1998 (odôvodnenia č. 259 a 327 napadnutého rozhodnutia). V druhom rade sa v napadnutom rozhodnutí uvádza rukou písaná zápisnica zo zasadnutia zo 6. novembra 1997, v ktorej údaje „1“, „2“ a „3“ predstavujú kódy označujúce AKZO, žalobcu a Atochem/Atofina (odôvodnenie č. 218 napadnutého rozhodnutia). V treťom rade Komisia považovala tvrdenia AKZO a Peroxid Chemie, podľa ktorých dochádzalo k výmene určitých údajov, vrátane tých, ktoré pochádzali od žalobcu, prostredníctvom Peroxid Chemie a AC Treuhand až do roku 1999, za preukázané (odôvodnenia č. 215 a 237 napadnutého rozhodnutia). V tejto súvislosti je opodstatnené upresniť, že Komisia pripúšťa, že nemohla úplne preukázať, či k tejto výmene údajov došlo priamo medzi žalobcom a španielskymi dcérskymi spoločnosťami AKZO a Atochem/Atofina.

56 Po prvé, pokiaľ ide o tabuľku, ktorú poskytol AKZO, Súd prvého stupňa v prvom rade konštatuje, že táto tabuľka obsahuje údaje zodpovedajúce jednotkám „MT“ (metrické tony), vyjadrené v „%“, ktoré sú zoradené jednak horizontálne, do štyroch kategórií rubriek nazvaných „ACTUALS“, „THEORETICAL“, „DEVIATIONS“ a „CUMM. DEVIATIONS“, a jednak vertikálne do rokov 1988 až 1999, a ďalej sa delia na trimestre rokov 1998 a 1999 končiac tretím trimestrom roka 1999. Okrem toho, v rámci každej z vyššie uvedených rubriek sa nachádzajú čísla „2“, „1“ a „3“, čo podľa vysvetlenia poskytnutého a zaradeného do správneho spisu zo strany AKZO (s. 10214 spisu Komisie), označuje v príslušnom poradí žalobcu, AKZO a Atochem/Atofina ako účastníkov na španielskom trhu. AKZO ďalej vysvetľuje, že rubrika

„ACTUALS“ obsahuje množstvá, ktoré títo účastníci skutočne predali, ako aj ich príslušný podiel na trhu. Rubrika „THEORETICAL“ označuje predané množstvá naplánované pre každého účastníka a rubrika „DEVIATIONS“ uvádza rozdiely medzi množstvami skutočne predanými a naplánovanými. Rubrika „CUMM. DEVIATIONS“ uvádza kumulované rozdiely počas predchádzajúcich rokov. Pokiaľ ide konkrétnejšie o roky 1998 a 1999, AKZO vo svojich vysvetleniach uvádza, že rubrika „THEORETICAL“ uvádza rozdelenie podielov na trhu dohodnuté medzi účastníkmi pre španielsky trh, teda 32,2 % v prípade AKZO, 53,9 % v prípade žalobcu a 13,9 % v prípade Atochem/Atofina.

- 57 Je potrebné skonštatovať, že pokiaľ ide o predmetnú tabuľku, žalobca konkrétne nenamieta ani proti tvrdeniam AKZO v tejto súvislosti, ani proti konštatovaniu uvedenému v odôvodnení č. 259, *in fine*, napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého AKZO vedel najmä o cenách plánovaných zo strany žalobcu na roky 1997 až 1999. Okrem toho, ani počas správneho konania, ani v priebehu tohto konania žalobca konkrétne nespochybnil údaje poskytnuté zo strany AKZO, ktoré sa ho týkali (odôvodnenie č. 260 napadnutého rozhodnutia). Žalobca len uvádza, že nemohol preveriť pravdivosť a presnosť týchto údajov bez toho, aby tým popieral ich relevantnosť ako celku (bod 4.12 pripomienok žalobcu k oznámeniu o výhradách, pozri bod 8 vyššie).
- 58 V druhom rade, pokiaľ ide o rukou písanú zápisnicu zo zasadnutia zo 6. novembra 1997, Súd prvého stupňa konštatuje, že potvrdzuje a posilňuje vysvetlenia poskytnuté AKZO, pokiaľ ide o vyššie uvedenú tabuľku, keďže tie isté zakódované označenia sú používané na identifikáciu účastníkov španielskej poddohody. Žalobca však nepopiera ani obsah, ani výklad podaný Komisiou v súvislosti s touto zápisnicou, ani skutočnosť, že číslo „2“ označuje jeho samého.

- 59 V treťom rade, pokiaľ ide o tvrdenia AKZO a Peroxid Chemie týkajúce sa výmeny údajov žalobcu prostredníctvom Peroxid Chemie a AC Treuhand až do roku 1999, žalobca pripustil na jednej strane relevantnosť konštatovaní uvedených v odôvodnení č. 237 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých poskytol obchodné údaje Peroxid Chemie, ktorý ich zase odovzdal AC Treuhand, aby ich potom dostal od posledného uvedeného vo forme tabuliek týkajúcich sa španielskeho trhu a napokon ich zaslal žalobcovi, a na druhej strane, že táto výmena informácií mohla pretrvávať aspoň do polovice roka 1997 (zápisnica z pojednávania, s. 2).
- 60 Súd prvého stupňa z toho vyvodzuje, že žalobca pokračoval v účasti, hoci aj keď len nepriamym spôsobom, na centralizovanom systéme výmeny citlivých informácií prostredníctvom AC Treuhand po 20. marci 1997.
- 61 Napokon, pokiaľ ide najmä o výmeny údajov s Peroxid Chemie, dcérskou spoločnosťou Laporte, teda spoločnosťou, v ktorej vlastní Laporte 50 % akcií, žalobca ich nespochybňuje, ale iba uvádza, že tieto výmeny boli legitímne a vykonané bez toho, aby žalobca vedel, že predmetné údaje boli použité na protisúťažné účely (odôvodnenie č. 246 napadnutého rozhodnutia).
- 62 Súd prvého stupňa sa domnieva, že tieto okolnosti sa môžu opierať o posúdenie Komisie, pokiaľ ide o pokračovanie účasti žalobcu na španielskej poddohode aj po 20. marci 1997 bez toho, aby bolo potrebné v tomto kontexte overiť, a to na základe dôkazov, ktoré sú k dispozícii, či táto účasť skutočne trvala až do 31. decembra 1999, ako sa uvádza v napadnutom rozhodnutí.
- 63 Vzhľadom na tieto nepriame dôkazy je potrebné následne preskúmať, či žalobca uviedol tvrdenia a skutkové okolnosti schopné vyvrátiť tieto nepriame dôkazy alebo potvrdiť ich dôkaznú hodnotu.

— O tvrdeniach žalobcu pokiaľ ide o neexistenciu dôkazu o jeho účasti na porušení prinajmenšom do 20. marca 1997

- 64 Súd prvého stupňa sa domnieva, že, v prvom rade, v rozpore s tvrdením žalobcu, Komisia správne skonštatovala, že žalobcova účasť na porušení neskončila v deň, ktorý bol určený na poslednom zasadnutí, ktoré sa konalo 14. januára 1997, v prítomnosti jedného z jeho zástupcov, pána K. Po prvé, výmeny informácií medzi účastníkmi prostredníctvom AC Treuhand, sa napriek tomu, že s ním žalobca neudržiaval priamy kontakt, ale bol s ním v kontakte iba prostredníctvom Peroxid Chemie, sa po tomto dátume naďalej konali. Po druhé, zo samotného prepustenia, k akému došlo v prípade pána K. 14. februára 1997, takisto nie je možné vyvodiť, že k ukončeniu účasti žalobcu došlo pred 20. marcom 1997. V tejto súvislosti žalobca počas pojednávania pripustil, že, na jednej strane, naďalej zamestnával iného z týchto zástupcov, ktorí pána K. sprevádzali na niektorých protisúťažných zasadnutiach, a to pána V., a že, na druhej strane, prepustenie pána K. nebolo oznámené ani akcionárom žalobcu, a už vôbec nie ostatným účastníkom španielskej poddohody (odôvodnenie č. 242 napadnutého rozhodnutia). Laporte, ako akcionár žalobcu, a Peroxid Chemie, iná dcérska spoločnosť Laporte, pričom sa obidve zúčastnili na európskom karteli, mali rozhodne záujem získať v tejto súvislosti informácie, a to o to viac, že pán K. bol hlavnou kontaktnou osobou žalobcu v rámci španielskej poddohody. Z toho vyplýva, že neobstojí vysvetlenie, ktoré predložil žalobca, podľa ktorého bolo dôvodom prepustenia pána K. neoznámenie skončenia porušenia ostatným účastníkom, a že si v každom prípade jeho odchod, ako odchod obchodného riaditeľa, mali všimnúť ostatní účastníci konania. Toto vysvetlenie naopak skôr potvrdzuje, že žalobca sa od porušenia otvorene nedištancoval v súlade s požiadavkami judikatúry (pozri bod 68 nižšie).

- 65 Súd prvého stupňa sa v druhom rade domnieva, že na rozdiel od stanoviska žalobcu nemôže neexistencia vyhlásení ostatných účastníkov porušenia preukazujúcich, že účasť žalobcu nebola ukončená na začiatku roku 1997 ale neskôr, poprieť nepriame dôkazy, ktoré predložila Komisia. V tejto súvislosti je opodstatnené v prvom rade

uviesť, že v danom prípade chýbajú rovnako informácie od tretích strán, podľa ktorých by sa žalobca skutočne vzdal alebo prinajmenšom vyhlásil vzdanie sa svojej aktívnej účasti na porušení v deň, ktorý by sám určil. Následne sa Súd prvého stupňa domnieva, že zo správania sa ostatných účastníkov španielskej poddohody, teda AKZO a Atochem/Atofina, v priebehu rokov 1997 až 1999 naopak vyplýva, že žalobca pokračoval vo svojej účasti po dátume, na ktorý sa odvoláva. Na jednej strane žalobca nemal v úmysle oznámiť ostatným účastníkom, v čase svojho údajného skončenia porušenia, svoj zámer vzdať sa svojej účasti na španielskej poddohode, ktorá trvala až do roku 1999 (odôvodnenie č. 258 napadnutého rozhodnutia). Žalobca na pojednávaní okrem iného pripustil, že v tejto súvislosti neexistuje oficiálne vyhlásenie, napríklad vo forme listu zaslaného ostatným účastníkom porušenia. Na druhej strane žalobca takisto netvrdí, že o tejto skutočnosti, alebo o prepustení pána K., či o dôvodoch tohto prepustenia svojich akcionárov informoval. Tvrdenie žalobcu, že k tomuto prepusteniu došlo z dôvodov jeho vôle dištancovať sa od porušenia (odôvodnenie č. 261 napadnutého rozhodnutia) je teda jednoducho iba tvrdením.

⁶⁶ V tomto kontexte tvrdenie, podľa ktorého v prípade AKZO a Atochem/Atofina pretrvávalo porušenie bez účasti žalobcu bez ohľadu na neexistenciu oznámenia, pokiaľ ide o skončenie uvedeného porušenia zo strany žalobcu, a skutočnosť, že bol najväčším hospodárskym subjektom na španielskom trhu, nie je totiž, ako to správne uviedla Komisia v odôvodnení č. 258 napadnutého rozhodnutia, dôvodné. Naopak, tento predpoklad, ako aj tvrdenie — založené výlučne na dohadoch — žalobcu, podľa ktorého mohlo jeho skončenie účasti na španielskej poddohode iba zvýšiť koherentnosť rokovania medzi AKZO a Atochem/Atofina o španielskom trhu, sú nezlučiteľné so zásadami, ktorými sa riadi oligopolistický kartel, ktorého činnosť závisí najmä od účasti najdôležitejšieho hospodárskeho subjektu na relevantnom trhu. Uvedené platí o to viac, že podľa tabuľky uvedenej v bodoch 56 a 57 vyššie, ktorú v tejto súvislosti žalobca nespochybnil, dosahoval žalobcov podiel na trhu

v Španielsku viac ako 50 %. Ako to teda žalovaná správne uviedla na pojednávaní, zdá sa nelogické, pokiaľ ide o výpočet a rozdelenie príslušných kvót, že by AKZO a Atochem/Atofina naozaj rešpektovali podiel na trhu ich najväčšieho konkurenta na španielskom trhu, keby tento už skončil svoju účasť na španielskej poddohode.

- 67 Rovnako nie je možné pripustiť ani tvrdenie žalobcu, podľa ktorého bol výpočet podielov na trhu a ostatných údajov týkajúcich sa jeho hospodárskej činnosti, akými sú okrem iného údaje uvedené v príslušných tabuľkách vzťahujúcich sa na roky 1998 a 1999, ktoré predložil AKZO, výsledkom informácií, ktoré poskytli tretie podniky, a nie, hoci aj keď len nepriamym spôsobom, samotný žalobca. Uvedené platí o to viac, že žalobca, na jednej strane, nevedel zaujať jasné stanovisko, pokiaľ ide o pravdivosť a presnosť týchto údajov, a podať presvedčivé vysvetlenie svojej neschopnosti buď ich potvrdiť, alebo preukázať ich prípadnú nesprávnosť vo vzťahu k údajom pochádzajúcim z jeho vlastnej hospodárskej činnosti (odôvodnenie č. 260 napadnutého rozhodnutia). Na druhej strane žalobca pripustil, že pokračoval v účasti, hoci aj keď len nepriamym spôsobom, na centralizovanom mechanizme výmeny informácií prostredníctvom Peroxid Chemie a AC Treuhand (pozri bod 59 vyššie). Napokon vzhľadom na predchádzajúce zhodné nepriame dôkazy nemôže obstať vysvetlenie žalobcu, podľa ktorého bolo možné tieto údaje vyvodiť na základe jednoduchého výpočtu z údajov ostatných účastníkov španielskej poddohody, teda AKZO a Atochem/Atofina (bod 4.13 pripomienok žalobcu k oznámeniu o výhradách).

- 68 V tejto súvislosti žalovaná správne odkazuje na judikatúru, podľa ktorej skutočnosť, že nedošlo k verejnému dištancovaniu sa od porušenia, na ktorom sa zúčastnil príslušný podnik, alebo že ho neoznámil správnym orgánom, vedie k podpore pokračovania v porušení a sťažuje jeho odhalenie, takže takéto schválenie mlčaním môže byť kvalifikované ako spoluúčasť alebo pasívny spôsob účasti na porušení (rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 50 vyššie, bod 84). Je teda opodstatnené pripomenúť, že žalobca v nadväznosti na svoje údajné skončenie účasti na španielskej poddohode jednak nepreukázal svoje údajné verejné dištancovanie sa od svojho správania predstavujúceho porušenie, netvrdí, že

ostatných účastníkov v tejto súvislosti informoval, a ani nepodal presvedčivé vysvetlenie, pokiaľ ide o dôvody týkajúce sa vyšetrovania výmen citlivých údajov prostredníctvom sprostredkovateľa Peroxid Chemie a AC Treuhand.

- 69 Po tretie, na rozdiel od tvrdení žalobcu, skutočnosť, že AKZO prípadne neinformoval žalobcu o svojom úmysle ukončiť svoju účasť na karteli v roku 1999, pričom však o tom informoval ostatných účastníkov (odôvodnenie č. 187 napadnutého rozhodnutia), nie je takej povahy, aby na základe nej bolo možné vyvodiť, že žalobca sa k tomuto dátumu už nezúčastňoval na španielskej poddohode a, už vôbec nie, že sa na nej nezúčastňoval v období pred týmto oznámením, teda najmä v rokoch 1997 a 1998.
- 70 Napokon žalobca v podstate opakovane tvrdí, že informácie a vysvetlenia, ktoré podali najmä AKZO a Atochem/Atofina, nie sú spoľahlivé, keďže tieto požiadali, aby im v zmysle oznámenia o zmiernení nebola uložená pokuta, a vzhľadom na to mali určitý záujem vypovedať v neprospech žalobcu. Hoci vo vzťahu k dobrovoľným výpovediam hlavných účastníkov nezákonného kartelu existuje vo všeobecnosti určitá nedôvera vzhľadom na možnosť, že títo účastníci majú tendenciu minimalizovať závažnosť svojej účasti na porušení a maximalizovať závažnosť účasti ostatných (pozri odôvodnenie č. 278 napadnutého rozhodnutia), nič to nemení na tom, že tvrdenie žalobcu nezodpovedá vnútornej logike konania, ktoré upravuje oznámenie o zmiernení. Domáhanie sa prospechu z jeho uplatnenia s cieľom zníženia pokuty totiž netvorí nevyhnutne podnet na predloženie skreslených dôkazov, pokiaľ ide o ostatných účastníkov predmetného kartelu. Každý pokus uviesť Komisiu do omylu môže viesť k spochybneniu úprimnosti, ako aj úplnosti spolupráce žiadateľa, a tým ohroziť jeho možnosť mať úplný prospech z oznámenia o zmiernení. Vzhľadom na to, zohľadňujúc dôležitosť a počet zhodných nepriamych dôkazov podporujúcich relevantnosť vyhlásení AKZO a Atochem/Atofina, nie je možné toto tvrdenie žalobcu uznať.

- 71 Vzhľadom na vyššie uvedené sa Súd prvého stupňa domnieva, že Komisia má k dispozícii dostatočné nepriame dôkazy, ktorými je možné odôvodniť posúdenie uvedené v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého španielska poddohoda bola v každom prípade funkčná až do konca marca 1997, a to za účasti, hoci aj keď nepriamym spôsobom, žalobcu. Okrem toho žalobca nebol schopný konkrétnym spôsobom vyvrátiť nepriame dôkazy, ktoré sú skutkovými okolnosťami podporujúcimi tvrdenie Komisie, aby tak spochybnil ich dôkaznú hodnotu, a ani nepodal alternatívne presvedčivé vysvetlenie o ich existencii v súlade s požiadavkami judikatúry. Vzhľadom na preukázanie skutkových okolností uvádzaných na podporu pokračujúcej účasti žalobcu na španielskej poddohode až do 20. marca 1997, ktoré vykonala Komisia, teda žalobcovi prináležalo podať vysvetlenie alebo alternatívne odôvodnenie, ktoré by mohlo poprieť výklad týchto nepriamych dôkazov, pričom vzhľadom na to, že sa tak nestalo, je možné dospieť k záveru, že dôkaz, ktorý je v jeho neprospech (pozri v tomto zmysle rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 50 vyššie, bod 79), predložila Komisia.
- 72 Vzhľadom na to sa Súd prvého stupňa domnieva, že tvrdenia Komisie, ktoré sú uvedené najmä v odôvodneniach č. 257 až 261 napadnutého rozhodnutia, v rozsahu v akom sa týkajú účasti žalobcu na španielskej poddohode prinajmenšom do konca marca 1997, nie sú zjavne nesprávne alebo protiprávne. Vzhľadom na preukázané pokračovanie účasti žalobcu na španielskej poddohode prinajmenšom do 20. marca 1997 a prerušenie premlčacej doby najneskôr 20. marca 2002, nebolo vyšetrovanie, ktoré viedla Komisia vo vzťahu k žalobcovi na účely uloženia pokuty v zmysle článku 81 ES, premlčané.
- 73 Z toho ďalej vyplýva, že v danom prípade Komisia neporušila zásady upravujúce premlčanie uvedené v článkoch 1 a 2 nariadenia o premlčaní.
- 74 Okrem toho z tohto vyplýva, že nie je potrebné posudzovať dôvodnosť ďalších výhrad, ktoré uvádza žalobca na podporu svojho žalobného dôvodu, teda tých, ktoré

sa týkajú žalobcovej nevedomosti o hlavnej dohode a vzťahu medzi hlavnou dohodou a španielskou poddohodou, a tými, ktoré sa týkajú presného dátumu prerušenia premlčacej doby.

75 V dôsledku toho je potrebné žalobný dôvod žalobcu zamietnuť ako nedôvodný.

O údajnej diskriminácii žalobcu vo vzťahu k spoločnosti Pergan

76 Pokiaľ ide o vedľajšie tvrdenie žalobcu, podľa ktorého bol žalobca predmetom diskriminácie oproti spoločnosti Pergan, v prípade ktorej Komisia priznala uplynutie premlčacej doby bez ohľadu na to, že táto spoločnosť sa nachádzala v situácii porovnateľnej so situáciou žalobcu, je opodstatnené odlišovať dve skutočnosti, teda, po prvé, údajnú protiprávnosť a, po druhé, údajnú zákonnosť prístupu Komisie k Perganu.

77 Pokiaľ ide o prvú skutočnosť, ktorá predpokladá, že Komisia nesprávne uplatnila kritériá upravujúce premlčanie vo vzťahu k Perganu, Súd prvého stupňa sa domnieva, že takáto protiprávnosť, ktorú tento súd v rámci tejto žaloby neposudzoval, nemôže v žiadnom prípade vplyvať na dôvodnosť žaloby o neplatnosť, ktorú podal žalobca. V tejto súvislosti je opodstatnené pripomenúť, že dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania musí byť v súlade s dodržaním zásady zákonnosti, čo znamená, že nikto nemôže vo svoj prospech uplatňovať protiprávnosť, z ktorej má prospech iná osoba (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 4. júla 1985, Williams/Dvor audítorov, 134/84, Zb. s. 2225, bod 14; rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, SCA Holding/Komisia, T-327/94, Zb. s. II-1373, bod 160, a z 20. marca 2002, LR AF 1998/Komisia, T-23/99, Zb. s. II-1705, bod 367). Prípadná protiprávnosť, ku ktorej došlo voči inému podniku, ktorý nie je účastníkom konania, totiž nemôže Súd prvého stupňa priviesť k tomu, aby konštatoval diskrimináciu, a teda protiprávnosť vo vzťahu k žalobcovi. Takýto prístup by znamenal uznanie zásady „rovnosti

zaobchádzania, pokiaľ ide o protiprávnosť“, a v danom prípade by viedol k tomu, že by sa Komisii uložila povinnosť nezohľadniť dôkazy, ktoré má k dispozícii na účely sankcionovania podniku, ktorý sa dopustil porušenia, ktoré môže byť potrestané, výlučne z dôvodu, že iný podnik, ktorý sa prípadne nachádza v porovnateľnej situácii, sa takejto sankcii protiprávne vyhol. Okrem toho, ako to ďalej jasne vyplýva z judikatúry týkajúcej sa zásady rovnosti zaobchádzania, v prípade, že podnik svojím vlastným konaním porušil článok 81 ods. 1 ES, nemôže sa vyhnúť akejkoľvek sankcii z dôvodu, že iným hospodárskym subjektom nebola uložená pokuta, pokiaľ súd Spoločenstva, ako je tomu v danom prípade, situáciu týchto hospodárskych subjektov neposudzoval (rozsudky Súdneho dvora z 31. marca 1993, Ahlström Osaakeyhtiö a i./Komisia, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Zb. s. I-1307, bod 197, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 16. decembra 2003, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied a Technische Unie/Komisía, T-5/00 a T-6/00, Zb. s. II-5761, bod 430).

- 78 Pokiaľ ide o druhú skutočnosť, podľa ktorej nie sú závery Komisie týkajúce sa Perganu protiprávne — najmä z dôvodu premlčania vzhľadom na neexistenciu dostatočných dôkazov pokiaľ ide o pokračujúcu účasť tohto podniku na porušení —, Súd prvého stupňa sa domnieva, že takisto nevzniká problém týkajúci sa prípadnej diskriminácie. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania je porušená iba vtedy, ak sa s porovnateľnými situáciami zaobchádza rozdielne, alebo ak sa s rozdielnymi situáciami zaobchádza rovnako, a také zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri rozsudok Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied a Technische Unie/Komisía, už citovaný v bode 77 vyššie, bod 428 a tam citovanú judikatúru). Súd prvého stupňa teda pripomína, že pokiaľ ide o druhú skutočnosť, Komisia má na rozdiel od situácie v prípade Perganu k dispozícii dostatočné dôkazy na to, aby bolo možné dôjsť k záveru, že žalobca pokračoval v účasti na porušení, a aby by mu bola na základe uplatnenia článku 81 ES uložená sankcia (pozri body 50 až 72 vyššie). Vzhľadom na to Súd prvého stupňa dospel k záveru, že Komisia sa mohla legitímne domnievať, že situácia v prípade žalobcu a situácia v prípade Perganu neboli porovnateľnými vzhľadom na existenciu, resp. neexistenciu dôkazov, pokiaľ ide o trvanie príslušnej účasti týchto podnikov na porušení.

- 79 Vzhľadom na to nie je možné uznať tvrdenie založené na diskriminácii, ktorej obeťou by bol žalobca, v prípade žiadnej z vyššie uvedených skutočností.

O návrhoch na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a na vykonanie dokazovania

- 80 Súd prvého stupňa sa domnieva, že návrhy žalobcu na výsluch svedkov a na nariadenie, aby Komisia zabezpečila predloženie niektorých dôverných dokumentov zo spisu, ktorý obsahuje dôkazy, sú zjavne neprípustné a nedôvodné. Uvedeným návrhom na to, aby mohli byť prípustné, chýba na jednej strane požadovaná presnosť, a to pokiaľ ide o skutkové okolnosti a relevantné dokumenty, ktoré môžu byť predmetom takýchto nariadení v zmysle článku 64 ods. 3 písm. d) a článku 65 písm. b) a c), v spojení s článkom 68 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Okrem toho, žalobca neuviedol žiadnu presnú a relevantnú skutočnosť, ktorou by sa mohlo vysvetliť, aký význam majú pre toto rozhodnutie v spore navrhované výsluchy a príslušné dokumenty. Na druhej strane, vzhľadom na dokumenty účastníkov konania, dokumenty založené do spisu a výsledky pojednávania, sa Súd prvého stupňa domnieva, že bol na účely rozhodnutie v spore dostatočne informovaný.

- 81 Vzhľadom na to je potrebné zamietnuť návrhy na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a na vykonanie dokazovania, ktoré predložil žalobca.

- 82 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobu žalobcu je potrebné zamietnuť ako celok ako nedôvodnú.

O trovách

- 83 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania v súlade s návrhom žalovanej.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (tretia komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Žalobca je povinný nahradiť trovy konania.**

Jaeger

Azizi

Cremona

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 16. novembra 2006.

Tajomník

Predseda komory

E. Coulon

M. Jaeger

Obsah

Právny rámec	II - 4447
Okolnosti predchádzajúce sporu	II - 4449
Konanie a návrhy účastníkov konania	II - 4451
Právny stav	II - 4453
1. O prípustnosti návrhov na zrušenie článkov 1 a 4 napadnutého rozhodnutia	II - 4453
Tvrdenia účastníkov konania	II - 4453
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 4454
2. O žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia nesprávne uplatnila pravidlá týkajúce sa premlčania	II - 4456
Tvrdenia účastníkov konania	II - 4456
Úvodná pripomienka	II - 4456
O tom, že žalobca vedel o hlavnej dohode	II - 4456
O ukončení účasti žalobcu na španielskej poddohode	II - 4458
O začiatku plynutia premlčacej doby	II - 4461
O návrhoch na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a na vykonanie dokazovania	II - 4464
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 4464
Úvodné pripomienky	II - 4464
O dátume ukončenia účasti žalobcu na španielskej poddohode	II - 4466
— O rozdelení dôkazného bremena medzi žalobcu a Komisiu	II - 4466

PERÓXIDOS ORGÁNICOS/KOMISIA

- O dôkaznej hodnote dôkazov, na ktorých Komisia založila svoje posúdenie, podľa ktorého účasť žalobcu na španielskej poddohode trvala prinajmenšom do 20. marca 1997 II - 4468
- O tvrdeniach žalobcu pokiaľ ide o neexistenciu dôkazu o jeho účasti na porušení prinajmenšom do 20. marca 1997 II - 4471
- O údajnej diskriminácii žalobcu vo vzťahu k spoločnosti Pergan II - 4476
- O návrhoch na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a na vykonanie dokazovania II - 4478
- O trovách II - 4479